

D49 1978

1978, 6. dubna, Praha. – Dopis delegátům sjezdu Světové odborové federace v Praze, žádající o podporu občanů propuštěných z práce z politických důvodů.

Vážení soudruzi,¹

obracíme se na Váš sjezd,² který se sešel v našem hlavním městě, abychom Vás požádali o podporu pro naše spoluobčany propuštěné z politických důvodů ze zaměstnání. Nemohou nalézt práci vůbec nebo v souladu s kvalifikací, schopnostmi a zkušenostmi; jsou tak převážně odkázáni na málo placená nekvalifikovaná manuální či administrativní zaměstnání.

Desetitisíce občanů ztratily kvalifikovaná zaměstnání po roce 1968, protože se podíleli – v souladu s tehdejší politikou vedení státu – na reformě demokratizující socialismus v Československu a protože nesouhlasili s vojenskou intervencí, která tento pokus přerušila. Dodnes se na postavení většiny z nich nic nezměnilo.

V minulých měsících ztratili svá místa další spoluobčané, protože podepsali Chartu 77 nebo odmítli hlasovat pro rezoluce odsuzující toto prohlášení. Charta 77 přitom pouze upozorňuje čs. státní orgány, že občanům nejsou zaručena některá práva, která jim náleží podle našeho právního řádu. Součástí našeho práva jsou i mezinárodní pakty o občanských, politických, sociálních, hospodářských a kulturních právech, ratifikované Federálním shromážděním ČSSR v roce 1976. Naše odborová organizace – ROH – nejen neposkytlá perzekvovaným občanům podporu, ale řadu z nich dokonce vyloučila ze svých řad.

V Československu prakticky neexistuje nezaměstnanost a občané mají relativně vysoký stupeň sociálních jistot. Význam těchto skutečností nepodceňujeme. Tyto jistoty však moc odnímá těm, kdo v socialismu nevidí jen chléb a práci pro všechny, ale také rozvoj občanských práv a svobody každého jednotlivce. Od socialismu jsou neoddělitelná taková základní práva, jako svoboda slova, projevu, shromažďování, právo na svobodné přijímání a šíření informací a kulturních hodnot, právo na rovný přístup ke vzdělání, na volbu povolání a zaměstnání podle kvalifikace a bez jakékoli diskriminace, právo na stávku.

Jsme přesvědčeni, že boj proti pracovní diskriminaci a za všechna občanská práva nelze omezovat pouze na kapitalistické země. Úlohou odborového hnutí je bojovat proti bezpráví všude, kde se vyskytuje. Nelze např. účinně a věrohodně odmítat „Berufsverbot“ v Německé spolkové republice a přehlížet tytéž skutečnosti v Československu. Je politováníhodné, že člen Světové odborové federace, Revoluční odborové hnutí, v tomto směru neplní svoji úlohu.

Žádáme Vás proto, abyste v duchu odborové solidarity poskytli podporu čs. občanům pronásledovaným za občanské a politické postoje.

S upřímným pozdravem a přáním zdaru Vašemu kongresu

prof. dr. Jiří Hájek, Marta Kubišová, dr. Ladislav Hejdánek mluvčí Charty 77

P.S.: Příslušnou dokumentaci k pracovní perzekuci čs. občanů jsme zaslali sekretariátu SOF již v loňském roce a naposledy 18.2.1978.³

^ informace o Chartě 77, roč. 1, (1978), č. 5, s. 13-14.

Dopis ve francouzském překladu osobně předali před zahájením sjezdu představitelům SOF Jiří Hájek a Zdeněk Jičínský.

2 9. Světový kongres SOF se konal v Praze ve dnech 16.-23. dubna 1978. Zúčastnilo se jej 1000 delegátů zastupujících asi 350 levicových odborových organizací a federací ze 140 zemí světa. Sjezd přijal mj. Orientační a akční dokumenty a Všeobecnou deklaraci odborových práv. 21. dubna se zástupci francouzské odborové ústředny CGT sešli se signatáři Charty 77 M. Kubišovou, K. Bartoškem, J. Čůtkou, J. Moravcem, R. Slánským, J. Tominem, P. Voskocem a T. Vrbou. O obsahu rozhovoru byl vydán podrobný záznam. (Viz: Schůzka členů delegace a signatářů Charty. In: Informace o Chartě 77, roč. 1 (1978), č. 6, s. 12-14. Delegace CGT na setkání s předsedou ÚRO K. Hoffmannem kritizovala vedení ÚRO za pracovní diskriminaci opozičně angažovaných občanů; sekretariát sjezdu SOF pak znemožnil zástupcům CGT vystoupit s projevem proti pracovní a politické diskriminaci. Vážné rozpory mezi ÚRO a SOF na jedné a CGT na druhé straně vedly k přerušení jednání a k odchodu zástupců CGT ze sjezdu. Vedení CGT poté vydalo prohlášení, že se vzdává kandidatury na místo prvního tajemníka SOF a členství svých zástupců v ústředním výboru SOF. O tom viz: ÚSD, sb. RFE, pol. blok S-333 (4. 5. 1978) a Informace o Chartě 77, roč. 1 (1978), č. 6, s. 13.

3 Viz D16 (30. 5. 1978) a D39 (18. 1. 1978).

Plné znění: In: *Charta 77. Rok 1978. Samizdatový sborník*, s. 40.

Komentáře a dokumenty: Schůzka členů delegace CGT a signatářů Charty 77. In: *Informace o Chartě 77*, roč. 1 (1978), č. 6, 12-14.